

بخشنامه شماره م/ب/ ۱۹۶۷ مورخ ۲۹/۱۱/۱۳۸۲ ; آیین نامه کفایت سرمایه (بانک های غیردولتی) (منسوخ)

موضوع

شماره: م ب ر ۱۹۶۷

تاریخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۹

بسمه تعالی

جهت اطلاع کلیه مدیران عامل محترم بانکهای غیر دولتی و موسسه اعتباری توسعه ارسال گردید.

احتراما به پیوست آیین نامه کفایت سرمایه مصوب یکهزار و چهاردهمین جلسه شورای محترم پول و اعتبار مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۵ جهت اجرا ابلاغ می گردد.

خواهشمند است دستور فرمایند آئین نامه مذکور به کلیه واحدهای ذیربط در آن بانک ارجاع و برحسب اجرای آن نظارت گردد. م

مدیریت کل نظارت بر بانکها و موسسات اعتباری
اداره مطالعات و مقررات بانکی

بهرام فیض زرین قلم

حمید تهرانفر

۱۶-۱۶۱۵

بسمه تعالی

«مقدمه توجیهی»

سرمایه مناسب و کافی یکی از شرایط لازم برای حفظ سلامت نظام بانکی است و هر یک از بانک ها و موسسات اعتباری برای تضمین ثبات و پایداری فعالیتهای خود باید همواره نسبت مناسبی را میان سرمایه و ریسک موجود در دارایی های خود برقرار نماید. کارکرد اصلی این نسبت حمایت بانک در برابر زیانهای غیر منتظره و نیز حمایت از سپرده گذاران و اعتباره هندگان است. بدلیل حفاظتی که این نسبت در برابر زیانهای وارده ایجاد میکند حفظ و نگهداری سرمایه کافی و متناسب با مخاطرات موجود منبع اصلی اعتماد عمومی به هر بانک بطور اخص و سیستم بانکی بطور اعم است. بدین لحاظ در قانون پولی و بانکی کشور نیز بر این ضرورت تاکید گردیده و در ماده ۱۴ این قانون به همین نسبت سرمایه به انواع دارایی ها صریحاً اشاره شده است. در این رابطه آیین نامه کویت سرمایه به شرح ذیل جهت تصویب اعضای محترم شورای پول و اعتبار تقدیم می شود

آئین نامه کفایت سرمایه

ماده ۱ - تعریف نسبت کفایت سرمایه

نسبت کفایت سرمایه حاصل تقسیم سرمایه پایه طبق تعریف ارائه شده در آیین نامه مربوط به سرمایه پایه (به مجموع داراییهای موزون شده به ضرایب ریسک بر حسب درصد (طبق تعریف ارائه شده در ماده ۵ این آیین نامه می باشد.

ماده ۲ - طبقه بندی ریسک بر حسب کشورهای مختلف

از نظر این آیین نامه کشورهای مختلف جهان از منظر ریسک کشوری به دو گروه ذیل طبقه بندی می شوند.

گروه الف

گروه ب

گروه الف، شامل کشورهای عضو سازمان همکاریهای اقتصادی و توسعه (OECD) کشورهایی که تحت ترتیبات عمومی صندوقی بین المللی پول با موسسه یاد شده اقدام به عقد قرارداد عمومی استقراض نموده اند و کشورهایی که از پنج سال گذشته بدهیهای ارزی دوستی خود را استمهال نکرده باشد، می باشد.

گروه ب، شامل سایر کشورها می گردد.

بانکها و موسسات اعتباری مستقر در گروه الف عبارت از بانکها و موسسات اعتباری هستند. که در کشورهای گروه الف به ثبت رسیده اند و شامل شعب این بانکها و موسسات اعتباری در سایر کشورها نیز می شود.
بانکها و موسسات اعتباری مستقر در گروه ب عبارت از بانکها و موسسات اعتباری هستند که در کشورهای گروه ب به ثبت رسیده اند و شامل شعب این بانکها و موسسات اعتباری در سایر کشورها نیز می شود.

ماده ۳ - حداقل نسبت کفایت سرمایه

حداقل نسبت کفایت سرمایه برای کلیه بانکها و موسسات اعتباری اعم از دولتی و غیر دوانی ۸ درصد تعیین میشود بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می تواند در مواردی که استانداردهای بین المللی و یا ضرورت حفظ سلامت بانک ها و موسسات اعتباری اقتضا نماید حدود بالاتری را برای تمام یا برخی از بانکها و موسسات اعتباری تعیین نماید.

ماده ۴ - مطالبات

منظور از مطالبات در این آیین نامه خالص تسهیلات اعطایی پس از کسر سود سالهای آینده وجوه دریافتی مضاربه حساب مشترک مشارکت مدنی سپرده گذاری در سایر بانک ها و موسسات اعتباری تسهیلات بین بانکی تسهیلات اعطایی به ارز تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی تامین مالی بلندمدت و کوتاه مدت با استفاده از منابع خارجی
و موارد مشابه میباشد (Usance, Refinance, Finance, ...).

ماده ۵ - ضرایب ریسک

کبی ارقام دارائیهای بانکها و موسسات اعتباری اعم از ارقام بالای خط و ارقام زیر خط تر از نامه باید بر حسب ریسک مربوط به ترتیبی که در این آیین نامه تعریف شده است. موزون شوند.

ضرایب ریسک انواع دارایی ها متناسب با مخاطرات احتمالی آن ها به ترتیب صفر ۲۰، ۵۰ و ۱۰۰ درصد می باشد. بر این اساس دارایی های مختلف بانک ها به شرح ذیل موزون می شود

۱-۵- ارقام بالای خط

۱-۱-۵- دارائیهای مشمول ضریب ریسک صفر درصد

وجود نقد (حساب صندوق اسکناس و نقود بیگانه، طلا و نقره).

مطالبات از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران شامل سپرده قانونی حساب جاری نزد بانک مرکزی و سایر موارد مشابه است.

تسهیلات اعطایی به دولت جمهوری اسلامی ایران و تسهیلاتی که توسط دولت جمهوری اسلامی ایران تضمین شده باشد.
مطالبات از بانکهای مرکزی و یا دولتهایی که در گروه الف قرار دارند و مطالباتی که توسط بانکهای مرکزی و یا دولتهای این گروه از کشورها صریحاً تضمین شده باشد.

مطالبات از دولتهای مرکزی و بانکهای مرکزی کشورهای واقع در گرو ب بر حسب پول ملی وام گیرنده.

مطالبات از وام گیرندگان کشورهای واقع در گروه ب که صریحاً توسط دولت مرکزی یا بانک مرکزی همان کشور تضمین شده باشد و به پول ملی همان کشور پرداخت شده باشد.

مطالباتی که وثیقه آنها بطور کامل اوراق بهاداری است که توسط دولت و یا بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و یا دولتهای مرکزی و بانکهای مرکزی کشورهای گروه الف صادر گردیده است.

اوراق بهاداری که توسط دولت و یا بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران منتشر گردیده است.

اوراق بهاداری که توسط دولتهای مرکزی یا بانکهای مرکزی سایر کشورها منتشر شده است.

۲-۱-۵- دارائیهای مشمول ضریب ریسک ۲۰ درصد

وجود در راه

مطالبات از بانکها و موسسات اعتباری داخلی اعم از دولتی و غیر دولتی و یا مطالباتی که توسط بانکها و موسسات اعتباری داخلی اعم از دولتی و غیر دولتی تضمین شده است.

مطالبات از بانکها و موسسات اعتباری مستقر در کشورهای گری الف و مطالباتی که توسط آنها تضمین شده باشد.

مطالبات از بانکها و موسسات اعتباری مستقر در کشورهای گروه ب و مطالباتی که توسط آنها تضمین شده و حداکثر یکسال به سررسید آنها باقی مانده باشد.

مطالبات از بانکهای توسعه ای چند جانبه و مطالباتی که توسط این بانکها تضمین شده است.

مطابق فهرست پیوست

دارائیهایی که وثیقه آنها اوراق بهاداری است که توسط بانکهای توسعه ای چند جانبه که عناوین آنها در ضمیمه آمده است) صادر شده است.

حساب بین بانکها.

خالص حسابهای داخلی

۳-۱-۵- دارائیهای مشمول ضریب ریسک ۵۰ درصد

تسهیلات اعطایی در مقابل رهن کامل واحد مسکونی

۴-۱-۵- دارائیهای مشمول ضریب ریسک ۱۰۰ درصد

مطالبات از نهادهای عمومی غیر دولتی شهرداریها، سازمان تامین اجتماعی و ...).

مطالبات از بخش غیر دوانی به غیر از مطالباتی که صراحتاً توسط دولت تضمین شده است.

مطالبات از شرکتهای و موسسات دولتی

مطالبات سررسید گذشته و معوتی اعم از دولتی و غیر دولتی و وامهای قدیم

سرمایه گذارها و مشارکتهای شامل سرمایه گذاری مستقیم مشارکت حقوقی اعم از دولتی و غیر دوانی، سهام و مشارکتهای خارجی پس از کسر سهام بانکها و موسسات اعتباری تابعه و یا عند اللزوم سهام بانکها و موسسات اعتباری دیگر

کالای معاملات سنت انبار کی وثایق تملیکی اموال خریداری شده برای فروش اقساطی یا اجاره بشرط تملیک و موارد

مشابه

بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی پرداخت شده ضمانت نامه های پرداخت شده. مطالبات از دولتهای مرکزی یا بانکهای مرکزی کشورهای گروه ب در مواقعی که مبلغ پرداخت شده به آنها به ارزی غیر از پول ملی آن کشور انجام شده است. مطالبات از بانکها و موسسات اعتباری کشورهای گروه ب در صورتیکه یکسال یا بیشتر به سررسید آنها مانده باشد. دارائیهای ثابت.

بدهکاران موقت

سایر دارائیهایی را که نمی توان در طبقات ۵-۱-۱ الی ۵-۱-۳ جای داد.

۵-۲-۱-۱ ارقام زیر خط ترازنامه

افلام زیر خط ترازنامه علاوه بر اینکه مشمول ضرایب ریسک طبقات مخندی دارایی بندهای فرعی (۵۱) میگردند باید ضریب تبدیل نیز که در بند فوعی ۵-۲-۱-۱ تعریف شده در مورد آنها اعمال شود. با استفاده از ضریب تبدیل یادشده میتوان ارقام زیر خط ترازنامه را برای منظورهی محاسباتی هم ردیف افلام بالای خط تنفی نمود. ضریب تبدیل باید برای هر یک از ارقام زیر خط به شرح ذیل اعمال شود.

۵-۲-۱-۲-۱ تعهدات مشمول ضریب تبدیل صفر درصد

تعهداتی که بدون قید و شرط از طرف بانک قابل فسخ بوده و سررسید آنها کمتر از یکسال است.

حسابهای انتظامی و اقلامی که زیر خط ترازنامه فقط به منظور نگهداری آمار درج می شود.

۵-۲-۲-۱-۱ ضریب تبدیل ۲۰ درصد

اعتبارات اسنادی صادر با تایید شده ای که کالای موضوع آن وثیقه اعتبار است پس از کسر مبلغ پیش دریافت از مشتریان ضمانتنامه های ریالی یا ارزی که کمتر از یکسال به سررسید آن باقی مانده باشد پس از کسر سپرده نقدی دریافتی از مشتریان

۵-۲-۲-۱-۲ ضریب تبدیل ۵۰ درصد

اعتبارات اسنادی صادر و یا تایید شده ای که کالای موضوع آن وثیقه نیست پس از کسر مبلغ پیش دریافت از مشتریان

ضمانت نامه های ریالی یا ارزی که یکسال یا بیشتر به سررسید آن مانده باشد پس از کسر سپرده نقدی دریافتی از مشتریان

تعهدات بابت قراردادهای منعقدہ معاملات.

تضمین اوراق مشارکت منتشر شده توسط شرکتها و سایر اشخاص حقوقی

۵-۲-۲-۱-۳ ضریب تبدیل ۱۰۰ درصد

ظهور نویسی استاد و بروات.

سایر تعهدات

ماده ۶ محاسبه نسبت کفایت سرمایه

جمع افلام بالای خط و زیر خط که بر اساس ضرایب ریسک موزون شده است. در مخرج کسر نسبت کفایت سرمایه قرار میگیرد صورت کسر نیز بر اساس ضوابط مندرج در آئین نامه مربوط با سرمایه پایه محاسبه می شود. بدین ترتیب سرمایه پایه

نسبت کفایت سرمایه :-

افلام بالای خط ضریب ریسک - ارقام زیر خط (ضریب تبدیل) (ضریب ریسک)

ماده ۷ نحوه تطبیق بانکهای دولتی

آن دسته از بانکهای دولتی که در تاریخ تصویب این آئین نامه نسبت کفایت سرمایه آن ها کمتر از ۸ درصد می باشد مکشد با تدوین یک برنامه جامع و زمان بندی شده که به تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران میرسد نسبت به تطبیق وضعیت خود با مفاد ماده ۳ این آیین نامه حداکثر تا پایان سال ۱۳۸۴ اقدام نمایند.

ماده ۸ - تغییرات آتی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است در صورت لزوم اقلامی را که در بندهای مختلف ماده ۵ این آئین نامه پیش بینی نشده است به بندهای فوق اضافه نماید.

ماده ۹ - ارسال اطلاعات

بانکها و موسسات اعتباری موظفند حداقل هر ۶ ماه یکبار نسبت کفایت سرمایه را به ترتیبی که بانک مرکزی تعیین میکند محاسبه و به این بانک گزارش نمایند.

آئین نامه کفایت سرمایه در ۹ ماده و ۸ بند فرعی در یکهزار و چهاردهمین جلسه مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۵ شورای پول و اعتبار به تصویب رسید.

ضمیمه

فهرست بانکهای توسعه ای چند جانبه که در بند ۵-۱-۲ ماده ۵ آئین نامه کفایت سرمایه به آن اشاره شده است

بانک جهانی IBRD و وابسته های آن

بانک توسعه آسیایی

بانک توسعه آفریقایی

بانک سرمایه گذاری اروپایی

بانک اروپایی ترمیم و توسعه
بانک توسعه اسلامی
صندوق اوپک برای توسعه بین المللی
صندوق عرب برای توسعه اجتماعی و اقتصادی
صندوق پولی عرب
بانک عرب برای توسعه اقتصادی در آفریقا
بانک توسعه نیمکره غربی کارائیب)
بانک سرمایه گذاری نوردیک
Nordic Investment Bank (1)

<https://ravihesab.com>

موسسه آموزشی راوی حساب